

סוגי מכרזים והתקשרויות	פרק משני:	משרד האוצר אגף החשב הכללי תכ"ם – התקשרויות ורכישות	
התקשרות בפטור ממכרז	תת פרק:		
7.3.6.2	הוראה מקשרת:		
7.3.6.2.1.ט	מספר טופס:		
תת מהדורה: 01	מהדורה: 01		

אל: ועדת המכרזים

מערך הדיגיטל הלאומי	משרד:
ממשל זמין	יחידה מזמינה:
7/2/2022	תאריך:

הנדון: חוות דעת מקצועית במסגרת כוונה להתקשר עם ספק יחיד/ספק חוץ

הבקשה מסתמכת על תקנה 3(29) / 3(31) (סמן את התקנה המתאימה) לתקנות חובת מכרזים ועל הוראות תכ"ם, "פטור מחובת המכרז", מס' 7.8.1 והוראת תכ"ם, "בחינת קיומם של ספקים ומיזמים", מס' 7.8.2.

תיאור מהות ההתקשרות (רקע ופירוט התכונות של הטובין/השירות/העבודה)
<p>בשנת 2005 פורסם מכרז לתעודת הזהות החדשה על ידי משרד הפנים (רשות האוכלוסין), כאשר ממשל זמין נבחר להיות הגורם הממשלתי המאשר הרשמי של ישראל ("גמ"מ") ולספק את הרכיבים ה"חכמים" שעל גבי השבב בתצורה של אספקת תעודות דיגיטליות, דהיינו תעודה לאימות ותעודה לחתימה מאושרת.</p> <p>על פי סעיף 25 לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה – 1965, כפי שתוקן על ידי סעיף 37 לחוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, תש"ע-2009, נדרש מתן אפשרות לחתימה אלקטרונית מאושרת על גבי תעודת הזהות החכמה.</p> <p>על מנת להוציא לפועל את המשימה הנ"ל, יחידת ממשל זמין פרסמה בשנת 2010 מכרז פומבי מספר 1-2010 (להלן: "המכרז") – (CA – Certificate Authority) לאספקה, התקנה, אחזקה ותפעול של מערכת המחשוב של הגורם המאשר – (להלן: "המכרז").</p> <p>חברת היולט-פקרד (ישראל) בע"מ ("להלן: "HPE") נבחרה כספק הזוכה במכרז, כאשר הפתרון שהוצע על ידי HPE מבוסס על מוצר EJBICA של חברת PrimeKey – מוצר אשר עומד בדרישות רשות הגנת הפרטיות, וכמו כן, עומד בתקני FIPS ו EIDAS שבעזרתם ניתן לקבל הסמכות שונות.</p> <p>לאחר שנבחר הספק הזוכה במכרז, בשנת 2011, החלו עבודות ביצוע פרויקט הגמ"מ והקמת המערכת על ידי ממשל זמין.</p> <p>על פי מסמכי המכרז, תקופת ההתקשרות לרכש נקבעה ל-3 שנים, עם 2 תקופות אופציה של שנתיים כל אחת, וכן תקופת תחזוקה של 3 שנים, החל מיום התקנת המוצר הרלבנטי, עם 2 תקופות אופציה של שנתיים כל אחת.</p> <p>בפועל, עבודות ההקמה בהתאם לדרישות הרשות להגנת הפרטיות, ארכו זמן רב מעבר למה שתוכנן וביצוע הפרוייקט אף נעצר במשך תקופה ארוכה. בסופו של דבר, בשנת 2016, בהסכמה הדדית של הצדדים, חודשו עבודות ביצוע הפרוייקט, בשלבים. בתחילה הוקמו המערכות אשר נועדו לשמש לתעודה לאימות - המספקת תעודות דיגיטליות הנשלחות לרשות האוכלוסין ומוטמעות על גבי כרטיס תעודת הזהות החכמה, כאשר שלב ביצוע תעודה לחתימה החל יותר מאוחר, ב-2013, זאת בשל אילוצים ועל מנת לתת מענה לצרכים המורכבים הנמצאים בפרוייקט הגמ"מ, ועל מנת לעמוד בדרישות הרגולטור (הרשות להגנת הפרטיות) וכדי לעמוד בסטנדרט הנדרש להיות גורם ממשלתי מאשר על פי חוק.</p> <p>כיום היחידה נמצאת לפני שלב חילול מפתחות (שלב של עליה לייצור) בפרוייקט תעודה לחתימה מאושרת כפי שמחוייבת על פי החלטת ממשלה 260 (תכנית להאצת שירותים דיגיטליים לציבור) ובפרט סעיף 21 להחלטה.</p> <p>יש לציין ששלבי ההקמה נמשכו קרוב ל-7 שנים, וההתקשרות עם הספק HPE הוארכה לשם השלמת ההקמה וקבלת שירותי תחזוקה, עד ליום 29.12.2021, אולם בפועל טרם הסתיימו כל שלבי ההקמה.</p> <p>בשלב זה, לאחר השלמת עבודות הכנת התשתיות, עדיין ממתין הפרוייקט (מזה כשנתיים), לאישור של רשות הגנת הפרטיות לתיקון הליקויים (ביצוע באחריות רשות האוכלוסין).</p>

סוגי מכרזים והתקשרויות	פרק משני:	משרד האוצר אגף החשב הכללי תכ"ם – התקשרויות ורכישות	
התקשרות בפטור ממכרז	תת פרק:		
7.3.6.2	הוראה מקשרת:		
7.3.6.2.1.ט	מספר טופס:		
תת מהדורה: 01	מהדורה:		

בנוסף, בשנת 2020, אישרה ועדת הפטור של החשב הכללי הרחבת ההתקשרות מול הספק HPE על מנת לספק לבנק ישראל ולאגף שוק ההון את התעודות הנדרשות לשם ביצוע פרויקט "בנקאות פתוחה" המאפשר לחברות פינטק (חברות הזנק פיננסיות) מאושרות ע"י אגף שוק ההון לקבלת מידע מהבנקים בישראל בנוגע לחשבון של האזרח ולאפשר לחברות הפינטק להציע לאזרח שירותים בנקאיים מותאמים לצרכיו. פרויקט זה חייב לעמוד בסטנדרטים אבטחתיים אירופאיים, וכחלק מהסטנדרט מחויבים להנפיק תעודות דיגיטליות לחברות הפינטק ולבנקים לפי התקנים האירופאיים כדי שיוכלו לתקשר בצורה מאובטחת ביניהם. הפתרון של HPE המבוסס על מוצר EJBICA של חברת PrimeKey, נותן מענה לדרישות הללו.

האם קיים בנושא זה מכרז מרכזי של החשב הכללי או גורם ממשלתי מוסמך אחר? כן לא

סוג ההתקשרות: (סמן X במקום המתאים)

טובין שירותים ביצוע עבודה

היולט פקרו (ישראל) בע"מ	שם הספק:
511009342	מספר הספק (ח.פ.ח.צ.ע.מ/מספר עמותה)
☐ ספק חוץ	ספק זה הנו: ☒ ספק יחיד
3,500,000 ₪ כולל מע"מ	אומדן / שווי ההתקשרות:
החל מיום: 15/3/22 ועד ליום: 15/4/25	תקופת ההתקשרות:

נימוקים כי הספק הוא ספק יחיד או כי הטובין הם טובי חוץ
(במקרה הצורך ניתן לצרף עמודים נוספים וכל מסמך רלוונטי נוסף)

נא להתייחס לסעיפים הבאים:

1. האמצעים שבהם נערכו בדיקות לאיתור ספקים נוספים והכנת חוות דעת כולל פירוט מקורות מידע ופעולות שנקטו (לדוגמה חיפוש באינטרנט, התכתבות עם ספקים, פגישה או שיחה עם ספקים וכדומה).
2. ממצאי הבדיקה (אם ישנם ספקים נוספים בתחום ההתקשרות, יש לפרט את הסיבות לאי התאמתם לביצוע ההתקשרות עימם ואת הסיבות להיות הספק שלגביו נכתבה חוות הדעת ספק יחיד/ספק חוץ)
3. נימוקים והערות נוספות

סוגי מכרזים והתקשרויות	פרק משני:	משרד האוצר אגף החשב הכללי תכ"ם – התקשרויות ורכישות	
התקשרות בפטור ממכרז	תת פרק:		
7.3.6.2	הוראה מקשרת:		
7.3.6.2.1.ט	מספר טופס:		
תת מהדורה: 01	מהדורה: 01		

המדובר בהקמת מערכת קריטית ומורכבת, כאשר פרויקט ההקמה נמשך שנים, בין היתר בשל מורכבות הפרוייקט אך גם בשל התלות במעורבתם של גורמים רבים: רשות האוכלוסין, הרשות להגנת הפרטיות, גורמי סייבר, גורמי רגולציה ועוד. ממשל זמין השקיע עד כה אלפי שעות אדם, משאבים והסמכות וכן מליוני שקלים בהקמת המערכת והכשרת העובדים על מנת להעניק להם את הידע המקצועי הנדרש כדי להוביל ולהכיר את המערכת על בוריה.

קיימים בעולם מוצרי CA נוספים היכולים באופן עקרוני לספק תעודות דיגיטליות, אולם המדובר שוב בביצוע פרויקט גדול ומורכב והתחלת כל תהליכי הרגולציה מחדש. ביצוע הפרוייקט והקמת המערכת הם בשלבים מאד מתקדמים וחלק ניכר של המערכת כבר בשלבי ייצור. מערכות CA הן מאד ייחודיות ומורכבות ולכן לוקח זמן רב להקים מערכות מסוג זה ולהסמיק ולתמוך במוצר. בדרך כלל, כל התקשרות מסוג זה הינה עשרות שנים (ישנו מסמך של חברת STKI). ליחידת ממשל זמין אין כיום את הידע הנדרש להקמה ותפעול של מערכת המבוססת על מוצר אחר, לעומת זאת יש ידע ייחודי ונרחב במוצר EJBCA.

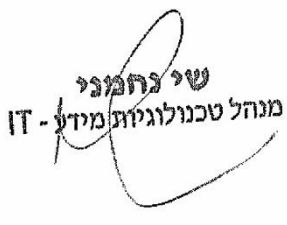
חשוב לציין שעלות מול תועלות בשעות עבודה, תקלות, העברת הידע, מורכבות המוצרים והזמן ניכרים בהחלפת המוצר הנ"ל ובדרך כלל מדובר בהקמת מערכת כזאת למשך שנים רבות.

כאמור לעיל, חברת HPE הוא הספק היחיד בארץ שתומך ביצרן PrimeKey וכן במוצר EJBCA ולכן לא ניתן לתחזק את המערכת באמצעות כל ספק אחר. מאחר וכאמור לוחות הזמנים של ביצוע הפרוייקט התארכו, הרי שלמעשה לא הושלם ביצוע הפרוייקט ולכן, בהתאם למצב הדברים שנוצרו בפועל, HPE והספק שלו PrimeKey הם היחידים שיכולים לספק את הפתרון הנדרש בנסיבות שנוצרו.

יש בכוונתנו להמשיך לתחזק את המערכת הקיימת, וכמו כן בהתאם לגדילה הטבעית ככל ותהיה לצורך הרחבת הרישוי.

חוות דעתי זו ניתנת מתוקף היותי הסמכות המקצועית לנושא זה.

בכבוד רב,

 שי נחמני מנהל טכנולוגיות מידע - IT	מנהל טכנולוגיות מידע-IT	שי נחמני
חתימה	תפקיד בעל הסמכות המקצועית	שם בעל הסמכות המקצועית

	מנהל יחידת ממשל זמין	יוגב שמני
חתימה	תפקיד	שם המאשר